

Το κτίριο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών όπου στεγάζεται το ΕΚΤ.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΟΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΗΓΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΥΓΚΛΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΝΕΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ - ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ. ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΕΤΣΙ ΝΕΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ. ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ, ΩΣ ΚΥΡΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΑΝΟΙΓΕΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ.

Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) αποτελεί τον εθνικό οργανισμό παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής πληροφόρησης σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας. Το ΕΚΤ είναι εγκατάσταση εθνικής χρήσης του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, διευθύνεται από Επιστημονικό Συμβούλιο και εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Ερευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) του Υπουργείου Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ). Το εύρος των πηγών πληροφόρησης, το εξειδικεύμενο προσωπικό και η τεχνική του υποδομή, καθιστούν σήμερα το ΕΚΤ κεντρικό σημείο στη ροή της επιστημονικής και τεχνολογικής πληροφόρησης προς την επιστημονική, ερευνητική και παραγωγική κοινότητα της Ελλάδας. Στο ΕΚΤ απασχολούνται 65 επιστήμονες ερευνητές, λειτουργικοί και τεχνικοί επιστήμονες, πολλοί από τους οποίους είναι συμβασιούχοι επιστημονικοί συνεργάτες για την εκτέλεση ερευνητικών έργων. Τη θέση του Διευθυντή κατέχει ο κ. Ευάγγελος Μπούμπουκας. Το ΕΚΤ στεγάζεται στο κτίριο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Βασ. Κωνσταντίνου 48, 11635 Αθήνα, τηλ. 7230310, 7210386, 7235413, 7211202, fax. 7252223, 7246824, e-mail: helpdesk@iris.ekt.org.gr).

Η Ελληνική Πολιτεία το 1980, με τη συνεργασία του Προγράμ-

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
Φυσικός-Περιβαλλοντολόγος, M.Sc.

ματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (United Nations Development Programme UNDP/UNESCO), σχεδίασε και χρηματοδότησε την εκτέλεση του Προγράμματος "Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης", προσδίδοντας σε αυτό χαρακτήρα εγκατάστασης εθνικής χρήσης. Τα επόμενα χρόνια δημιουργήθηκε η βασική υποδομή του ΕΚΤ και αναπτύχθηκαν οι πρώτες υπηρεσίες online επιστημονικής και τεχνολογικής πληροφόρησης στην ελληνική επιστημονική κοινότητα, με πρόσβαση σε περισσότερες από 1.000 διεθνείς βάσεις δεδομένων. Ακόμη αναπτύχθηκε ειδικό λογισμικό για την εισαγωγή της πληροφορικής στις ελληνικές βιβλιοθήκες, ενώ δημιουργήθηκαν πέντε Εστιακά Σημεία Τεκμηρίωσης στα Πανεπιστήμια Θράκης, Ιωαννίνων, Πάτρας, Θεσσαλονίκης και Κρήτης.

Το ΕΚΤ έχει στόχο την ανάπτυξη του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για την Επιστήμη και την Τεχνολογία, την κάλυψη των πληροφοριακών αναγκών της ελληνικής επιστημονικής και επιχειρηματικής κοινότητας, την προώθηση της χρήσης των υπηρεσιών ηλεκτρονικής πληροφόρησης και τη σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή. Μέσα από μια σειρά δραστηριοτήτων και παρεχόμενων υπηρεσιών επιδιώκεται η δημιουργία και συντήρηση εθνικών βάσεων δεδομένων, η τόνωση της ελληνικής αγοράς πληροφοριών, η αξιοποίηση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας, και η ανάπτυξη του Εθνικού Δικτύου Επιστημονικών Βιβλιοθηκών.

ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Στους στόχους του ΕΚΤ εντάσσεται η ενεργός συμμετοχή του στην ανάπτυξη του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος (ΕΠΣ) για την επιστήμη και την τεχνολογία. Ως ΕΠΣ για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη, ορίζεται το σύνολο των διαδικασιών που εξασφαλίζει την απαραίτητη ροή επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών προς την επιστημονική κοινότητα της χώρας. Το ΕΚΤ συμμετέχει στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των αναγκαίων δράσεων που στοχεύουν στη συγκέντρωση, οργάνωση και διαχείριση των ερευνητικών και τεχνολογικών πληροφοριών σε εθνική κλίμακα.

Η βασική υποδομή για την ανάπτυξη του ΕΠΣ είναι ο Διαθέτης-ΕΡΜΗΣ που παρουσιάζεται στη συνέχεια, ενώ οι βασικές Δράσεις του ΕΠΣ που αναπτύσσονται

Η ανάπτυξη του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για την Επιστήμη και την Τεχνολογία θα εξασφαλίσει την απαραίτητη ροή επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών προς την επιστημονική κοινότητα της χώρας.

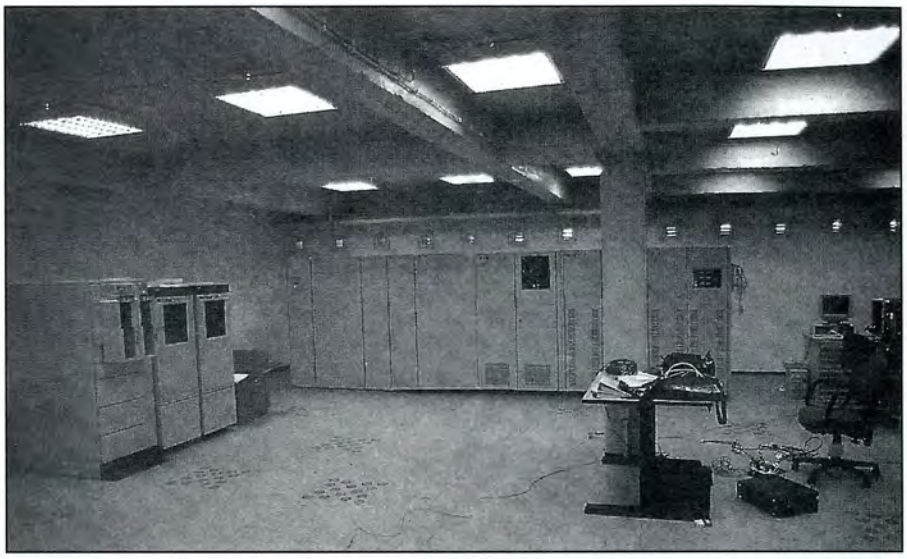
από το ΕΚΤ είναι οι Τράπεζες Πληροφοριών και Δεδομένων για την Επιστήμη και την Τεχνολογία, οι Υπηρεσίες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Πληροφόρησης, οι Δράσεις για τις Βιβλιοθήκες, και η Μονάδα Νέων Τεχνολογιών Πληροφόρησης.

Σε πρόσφατη προκήρυξη της ΓΓΕΤ, έγινε η πρόσκληση υποβολής προτάσεων για εκτέλεση έργων, στα πλαίσια του ΕΠΣ, για τη δημιουργία και ανάπτυξη Τραπεζών Πληροφοριών και Δεδομένων για την Επιστήμη και την Τεχνολογία, που θα περιλαμβάνουν δεδομένα επιστημονικού και τεχνολογικού περιεχομένου σε ηλεκτρονική μορφή. Στο πρόγραμμα θα ενταχθούν έργα που καλύπτουν διάφορους τομείς, όπως θετικές επιστήμες, βιοεπιστήμες, περιβάλλον, ενέργεια, πληροφορική, οικονομικές επιστήμες και κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες. Μετά την αξιολόγηση και την επιλογή των προτάσεων που θα εγκριθούν, θα ακολουθή-

σει η εκτέλεση των έργων, τα οποία θα έχουν διάρκεια μέχρι τέσσερα έτη. Ολες οι τράπεζες πληροφοριών και δεδομένων θα παραλαμβάνονται από τη ΓΓΕΤ, εγκατεστημένες και ελεγμένες ως προς την πληρότητα και χρηστικότητα τους στον Διαθέτη-ΕΡΜΗ ή σε άλλες εγκαταστάσεις του ΕΚΤ, ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια πρόσβαση σε αυτές.

Ο ΔΙΑΘΕΤΗΣ-ΕΡΜΗΣ

Το ΕΚΤ, στα πλαίσια του ΕΠΕΤ Ι, εγκατέστησε και ανέπτυξε τον ΕΡΜΗ - Διαθέτη (Host) βάσεων δεδομένων, ένα υπολογιστικό σύστημα ανοικτής πρόσβασης, υπερσύγχρονο και μοναδικό στην Ελλάδα, το οποίο μπορεί να αποθηκεύσει εκατοντάδες δεκάδες εκατομμύρια πληροφορίες και να τις διαθέσει online, ταυτόχρονα σε δεκάδες χρήστες με χρόνο απόκρισης δευτερολέπτων. Με το σύστημα αυτό εξασφαλίζεται στην ελληνική αλλά και στη διεθνή επιστημονική κοινότητα, τη βιομηχανία και τη δημόσια διοίκηση η δυνατότητα πρόσβασης σε ελληνικές τράπεζες πληροφοριών μέσα από δίκτυα μεταβίβασης δεδομένων (HELLASPAC, INTERNET - ΕΔΕΤ, Forthnet, Αριάδνη)

Ο Διαθέτης-ΕΡΜΗΣ αποτελεί τη βασική υπολογιστική μονάδα για την ανάπτυξη του ΕΠΣ.

Ο Διαθέτης-ΕΡΜΗΣ διαθέτει ελληνικές, διεθνείς και κοινοτικές βάσεις δεδομένων για την έρευνα, την τεχνολογία και την παραγωγή, ενώ διασυνδέεται με άλλους Hosts στο εξωτερικό (διασύνδεση gateway) ώστε να εξασφαλίζεται σε κάθε Ελληνα χρήστη η δυνατότητα online πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων που διατίθενται από άλλους Διαθέτες (π.χ. DIMDI - 85 βάσεις δεδομένων, ECHO - περισσότερες από 20 βάσεις δεδομένων), επιτυγχάνοντας έτσι τη μεγαλύτερη δυνατή κάλυψη των πληροφοριακών τους αναγκών. Για να συνδεθεί κάποιος με τον Διαθέτη-ΕΡΜΗ απαιτείται η υπογραφή σύμβασης, δύο αντίτυπα της οποίας αποστέλλονται

ΔΙΑΘΕΤΗΣ	ΧΩΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
ΕΡΜΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	26	Ελληνικές, Διεθνείς και Κοινοτικές βάσεις δεδομένων για την έρευνα, την τεχνολογία και την παραγωγή
DATA-STAR	ΕΛΒΕΤΙΑ	303	Αγορά, Οικονομία, Τεχνολογία, Βιοϊατρική
DIALOG	ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ	460	Τεχνολογία, Βιοϊατρική, Οικονομία, Πολιτικές Επιστήμες, Ανθρωπιστικά, Διεθνής τύπος, Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας
DIMDI	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	90	Βιοϊατρική, Περιβάλλον
ECHO	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	20	Κοινοτικές πληροφορίες
ESA-IRS	ΙΤΑΛΙΑ	98	Τεχνολογία, Επιστήμη, Περιβάλλον
EUROBASES	ΒΕΛΓΙΟ	10	Κοινοτικό δίκαιο
FT PROFILE	ΒΡΕΤΑΝΙΑ	146	Οικονομία, Αγορά, Επιχειρήσεις, Διεθνής τύπος
ORBIT	ΒΡΕΤΑΝΙΑ	89	Τεχνολογία, Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας
QUESTEL	ΓΑΛΛΙΑ	99	Αγορά, Τεχνολογία, Βιοϊατρική, Ανθρωπιστικά
STN	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	178	Τεχνολογία, Βιοϊατρική, Περιβάλλον

Οι κυριότεροι Διαθέτες στους οποίους έχει πρόσβαση το ΕΚΤ.

Το ΕΚΤ με την πολύπλευρη δραστηριότητά του ανοίγει στην Ελλάδα το δρόμο για την Κοινωνία των Πληροφοριών.

στο ΕΚΤ συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα. Σε σύντομο χρονικό διάστημα το ένα αντίτυπο επιστρέφεται στον χρήστη, υπογεγραμμένο από το ΕΚΤ με τον προσωπικό κωδικό πρόσβασης. Η πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων του Διαθέτη-ΕΡΜΗ, οι περισσότερες από τις οποίες είναι χωρίς χρέωση, γίνεται εκτός απρροόπτου σε 24ωρη βάση, επτά μέρες την εβδομάδα.

Για την αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών στον Διαθέτη-ΕΡΜΗ, προσφέρονται το EATIS (Easy Access To Information Services), ένα γραφικό ενδιάμεσο χρήσης εργαλείο για εύκολες και αποτελεσματικές αναζητήσεις σε περιβάλλον Windows, καθώς και η εύχρηστη, ευέλικτη και φιλική προς το χρήστη γλώσσα ερωτοαπόκρισης CCL (Common Command Language). Σύντομα όμως θα υπάρχει η δυνατότητα αναζήτησης και μέσω του WWW στο Internet. Ταυτόχρονα το ΕΚΤ έχει ξεκινήσει τη διαδικασία αναβάθμισης του Διαθέτη-ΕΡΜΗ, και σε λίγο καιρό όλες οι υπηρεσίες του θα βασίζονται σε νέα συστήματα υπολογιστών ανοικτής αρχιτεκτονικής της τελευταίας τεχνολογίας, με όλες τις θελτιώσεις σε απόδοση και ταχύτητα που αυτό συνεπάγεται.

Οσον αφορά τους τρόπους εμφάνισης και παραλαβής των αποτελεσμάτων της αναζήτησης, υπάρχει η δυνατότητα για μεταφορά των αποτελεσμάτων στον υπολογιστή του χρήστη, για τηλε-εκτυπώσεις (ταχυδρομική αποστολή των εκτυπωμένων πληροφοριών), για επιλεκτική περιοδική ενημέρωση (αυτόματη επανεκτέλεση της αναζήτησης σε μια βάση δεδομένων και αποστολή των καινούργιων αποτελεσμάτων στην ταχυδρομική ή ηλεκτρονική διεύθυνση του χρήστη), και για online παραγγελία ανατύπων από άρθρα περιοδικών. Για την διευκόλυνση των χρηστών λειτουργεί γραφείο υποστήριξης (τηλ. 7217520), διατίθεται το σχετικό έντυπο υλικό, πραγματοποιούνται επιμορφωτικά σεμινάρια, ενώ παρέχεται υποστήριξη και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

ΑΜΕΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΘΝΙΚΕΣ, ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Οπως προαναφέρθηκε, μέσω του Διαθέτη-ΕΡΜΗ διατίθενται ένας σημαντικός αριθμός ελληνικών βάσεων δεδομένων με πληροφορίες και δεδομένα επιστήμης και τεχνολογίας (E&T). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν οι βάσεις δεδομένων για τις ελληνικές διδακτορικές διατριβές και τα ελληνικά ερευνητικά έργα, ενώ υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης στη βάση URSA για τα γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών (5.200 εγγραφές), και στη βάση δεδομένων του ΤΕΕ (6.000 εγγραφές). Ειδικότερα στη βάση HEDI των ελληνικών διδακτορικών διατριβών, παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τον τίτλο της διδακτορικής διατριβής, το όνομα του διδάκτορα, τα ονόματα των μελών της εξεταστικής επιτροπής, τα στοιχεία του ΑΕΙ, η περίληψη κλπ., για περισσότερες από 8.000 διατριβές που εκπονήθηκαν στα ελληνικά πανεπιστήμια, αλλά και για μεγάλο αριθμό διατριβών που εκπονήθηκαν στο εξωτερικό από Ελληνες διδάκτορες. Μεγάλο όμως αριθμό εγγραφών (πάνω από 6.500) έχει και η βάση HEPR, η οποία περιλαμβάνει στοιχεία για ολοκληρωμένα ή τρέχοντα ερευνητικά έργα που εκτελούνται στην Ελλάδα από ΑΕΙ, ερευνητικά έργα και ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς και υπηρεσίες. Στις πληροφορίες περιλαμβάνονται στοιχεία για τους υπεύθυνους και τους συνεργαζόμενους φορείς, την περιγραφή του έργου και γενικά στοιχεία για το είδος, τη χρονική διάρκεια και τον προϋπολογισμό του. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα σημαντική βάση δεδομένων, στην οποία καταγράφεται όλη η ερευνητική και αναπτυξιακή δραστηριότητα της χώρας, με στόχο να προβάλλεται, σε παγκόσμιο επίπεδο, το ερευνητικό έργο της Ελλάδας και να διευκολύνονται οι συνεργασίες ανάμεσα στα ερευνητικά κέντρα, τα ινστιτούτα και τους ιδιωτικούς φορείς.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Για θέματα βιολογίας και ιατρικής, υπάρχουν: η βάση ιατρικής βιβλιογραφίας "ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ", η βάση IBIE για μοντέλα βιοϊατρικού εξοπλισμού, και η βάση HBIR για αντιπροσώπους βιοϊατρικού εξοπλισμού. Ο "ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ" (12.400 εγγραφές), που απευθύνεται σε ιατρούς, οδοντιάτρους, κτηνιάτρους, νοσηλευτές, σε φοιτητές και σπουδαστές και γενικά σε κάθε ενδιαφερόμενο για την ιατρική αρθρογραφία της χώρας, περιλαμβάνει βιβλιογραφικά δεδομένα (ονόματα συγγραφέων, τίτλο και στοιχεία δημοσίευσης, περίληψη, κλπ.) των επιστημονικών άρθρων που δημοσιεύονται σε ελληνικά βιοϊατρικά περιοδικά.

Διατίθενται ακόμη βάσεις για θέματα πολεοδομίας-χωροταξίας (3.560 εγγραφές), για θέματα κοινωνιολογίας, για θέματα βιβλιογραφικής ενημέρωσης, και για θέματα ηλεκτρονικής πληροφόρησης, καθώς και επιστημονικών και τεχνολογικών βιβλιοθηκών. Από τις παραπάνω βάσεις, η ΓΛΑΥΚΑ αποτελεί βάση βιβλιογραφικών και αρθρογραφικών δεδομένων για την ελληνική κοινωνία, τον απόδημο ελληνισμό και τις κοινωνικές επιστήμες στην Ελλάδα, με 15.000 εγγραφές, ενώ η βάση ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 2000 (HEBI) περιλαμβάνει όλα τα βιβλία που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά (85.000 εγγραφές). Πολύτιμη πηγή πληροφοριών και οδηγό εργασίας για δημοσιογράφους, μελετητές του τύπου κλπ., αποτελεί η βάση PRES που παρέχει στοιχεία για εκδόσεις ελληνικών εντύπων (εφημερίδες, περιοδικά, επιθεωρήσεις, ημερολόγια και επετηρίδες κλπ.) του μητροπολιτικού, παροικιακού και απόδημου ελληνισμού, για τη χρονική περίοδο 1790-1990. Υπάρχει ακόμη η βάση SERI η οποία περιλαμβάνει τις συλλογές περιοδικών 185 ελληνικών E&T βιβλιοθηκών (2 από την Κύπρο), που ανέρχονται σε 23.540 τίτλους. Στα στοιχεία περιγράφονται οι ονομασίες των περιοδικών, η θεματική τους κατάταξη και η χρονική περίοδος κάλυψής τους σε κάθε βιβλιοθήκη. Τέλος, υπάρχει η βάση LIBR που παρέχει πληροφορίες για τις 185 βιβλιοθήκες, των οποίων οι συλλογές περιέχονται στο Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών. Οι εθνικές βάσεις δεδομένων του ΕΡΜΗ διατίθενται δωρεάν, εκτός από τη βάση "ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 2000".

Ο ΕΡΜΗΣ με διασύνδεση gateway εξασφαλίζει ακόμη πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων του DIMDI και του ECHO. Το DIMDI (Deutsches Institut fur Medizinische Dokumentation und Information), Γερμανικό Ινστιτούτο Ιατρικής Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης, ιδρύθηκε το 1969 και αποτελεί υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας της Γερμανίας. Διαθέτει online περισσότερες από 85 διεθνείς βάσεις δεδομένων οι οποίες καλύπτουν όλους τους τομείς των βιοϊατρικών και κοινωνικών επιστημών, με πάνω από 50.000.000 δημοσιεύσεις. Οι περισσότερες βάσεις του DIMDI διατίθενται με χρέωση. Ο ECHO (European Commission Host Organisation), ο Οργανισμός Παροχής Πληροφοριών της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ενωσης, δημιουργήθηκε το 1980 με στόχο την προώθηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής πληροφόρησης στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, προσφέροντας πρόσβαση σε περισσότερες από 20 βάσεις δεδομένων. Στον ECHO υπάρχει πρόσβαση και μέσω του WWW στη διεύθυνση (http://www.echo.lu).

Ο ΕΡΜΗΣ διαθέτει online, μια από τις μεγαλύτερες διεθνείς βάσεις δεδομένων, τη Swetscan, που παρέχει πρόσβαση σε βιβλιογραφικά στοιχεία άρθρων διεθνών περιοδικών εκδόσεων, από το 1996 μέχρι σήμερα. Πιο συγκεκριμένα περιλαμβάνει στοιχεία για το περιεχόμενο 14.000 περιοδικών που κυκλοφορούν παγκοσμίως, και καλύπτει όλους τους τομείς επιστήμης και τεχνολογίας, καθώς και θέματα ιατρικής, επιστημών υγείας, οικονομίας, τεχνών, κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Το μεγάλο εύρος κάλυψης (1.500.000 εγγραφές) και η συνεχής ενημέρωση (30.000 νέες εγγραφές/εβδομάδα) καθιστούν την SWET πολύτιμο εργαλείο για όλη την ακαδημαϊκή, ερευνητική και επιχειρηματική κοινότητα της χώρας, καθώς και για όποιον ενδιαφέρεται να έχει τρέχουσα ενημέρωση σε επιστημονικά θέματα. Η SWET διατίθεται με χρέωση.

Ο WWW SERVER ΤΟΥ ΕΚΤ

Αν κάποιος είναι χρήστης του Internet, μπορεί να περιηγηθεί στις σελίδες του Web server του ΕΚΤ, που υπάρχουν στη διεύθυνση (http://www.ekt.gr), και μέσα από γραφικό περιβάλλον να αντλήσει πληροφορίες για τις βάσεις δεδομένων του ΕΡΜΗ, να παραγγείλει στο αντίστοιχο τμήμα του ΕΚΤ αναζητήσεις διεθνούς & ελληνικής βιβλιογραφίας για όλα τα επιστημονικά αντικείμενα σε περισσότερες από 1.300 βάσεις δεδομένων, και να αξιοποιήσει την υπηρεσία του Εθνικού Δικτύου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών. Μπορεί ακόμη να ενημερωθεί για τις νέες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για κοινοτικά και εθνικά ερευνητικά προγράμματα, αποκτώντας τα αντίστοιχα πληροφοριακά πακέτα, και εντοπίζοντας εταίρους για συνεργασία, ή να ενημερωθεί για τις ελληνικές διδακτορικές διατριβές και να παραγγείλει online φωτοαντίγραφα, εκθέσεις κοινοτικών έργων και αδιαβάθμητες δημοσιεύσεις του NATO. Οι σελίδες ανανεώνονται συνεχώς, προσφέροντας ενημέρωση για την ελληνική αγορά ηλεκτρονικής πληροφόρησης, τα προσεχή επιμορφωτικά σεμινάρια του ΕΚΤ, τη νέα έκδοση του ΑΒΕΚΤ (λογισμικό αυτοματοποίησης βιβλιοθηκών), την τεχνολογία των GIS και τις εκδηλώσεις του ΕΚΤ και της ΓΓΕΤ. Ακόμη, μέσω της σελίδας του ΕΚΤ στο WWW, υπάρχει η δυνατότητα ανάγνωσης των ενημερωτικών δελτίων "Καινοτομία, Ερευνα και Τεχνολογία" του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής INNOVATION, επικοινωνίας με το γραφείο υποστήριξης χρηστών του ΕΚΤ, καθώς και σύνδεσης με WWW servers άλλων συναφών οργανισμών για τη συνέχιση της περιήγησης στον κυβερνοχώρο.

Μέσω του Web Server του ΕΚΤ στο Internet, παρέχεται η δυνατότητα για άμεση και έγκαιρη πληροφόρηση σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.

Το ΕΚΤ συμμετέχει ενεργά σε εθνικές και διεθνείς εκθέσεις, γνωστοποιώντας στο ευρύτερο κοινό τις προσπάθειες που καταβάλλει για την ανάπτυξη του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος. Η φωτογραφία είναι από το περίπτερο ΓΓΕΤ/ΕΚΤ στην έκθεση Business-Technology _96 τον Απρίλιο του 1996 στον Πειραιά.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Το ΕΚΤ αντλεί επιστημονικές και τεχνολογικές πληροφορίες, μέσω όλων των διαθέσιμων δικτύων μεταβίβασης δεδομένων, από 1.300 και πλέον εθνικές και διεθνείς βάσεις δεδομένων (11 υπολογιστές-διαθέτες σε όλο τον κόσμο), με 300.000.000 δημοσιεύσεις που καλύπτουν το μεγαλύτερο ποσοστό της παγκόσμια παραγόμενης γνώσης σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα της επιστήμης και της τεχνολογίας (Ιατρική-Βιολογία-Περιβάλλον, Τεχνολογία-Επιστήμη, Οικονομία-Αγορά-Επιχειρήσεις, Πολιτικές Επιστήμες, Θέματα Ευρωπαϊκής Ενωσης, Ανθρωπιστικά-Κοινωνικά Θέματα, Διάφορα Θέματα).

Οι Υπηρεσίες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Πληροφόρησης του ΕΚΤ εξυπηρετούν κάθε χρόνο περισσότερους από 10.000 χρήστες σε όλη την Ελλάδα, προσφέροντας άμεσα, έγκυρα, αποτελεσματικά και με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, συνεχή ροή πληροφοριών στην ακαδημαϊκή, επιστημονική και επιχειρηματική κοινότητα της χώρας. Για την αναζήτηση και ανάκτηση των πληροφοριών από τις βάσεις δεδομένων όπου έχει πρόσβαση το ΕΚΤ, απαιτείται η συμπλήρωση μιας αίτησης με τα πλήρη στοιχεία του ενδιαφερομένου, την περιγραφή του θέματος αναλυτικά και τις λέξεις κλειδιά που τις χαρακτηρίζουν. Οι αιτήσεις αναζήτησης βιβλιογραφίας γίνονται στο Τμήμα Ε&Τ Πληροφόρησης του ΕΚΤ και μέσω ταχυδρομείου, fax, e-mail και του Web server του ΕΚΤ. Το κόστος αναζήτησης και ανάκτησης των πληροφοριών εξαρτάται από το χρόνο σύνδεσης, το τηλεπικοινωνιακό κόστος και τα δικαιώματα εκμετάλλευσης των βάσεων. Παράλληλα υπάρχουν και προγράμματα συνεργασίας με τα Υπουργεία Υγείας, Παιδείας, Γεωργίας και Εθνικής Αμυνας για δωρεάν παροχή υπηρεσιών στο επιστημονικό προσωπικό τους.

Το ΕΚΤ αξιοποιώντας την CORDIS παρέχει υπηρεσίες προς κάθε ενδιαφερόμενο χρήστη (μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ακαδημαϊκή κοινότητα, ιδιώτες, κ.ά.). Η CORDIS (Community Research and Development Information Service) είναι κοινοτική υπηρεσία πληροφόρησης για την έρευνα και την ανάπτυξη, που δημιουργήθηκε για να συγκεντρώνει και να διαθέτει πληροφορίες για όλες τις δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Πρόκειται για μια ομάδα 10 βάσεων δεδομένων, που περιέχουν πάνω από 180.000 εγγραφές. Αποτελεί την κύρια πηγή πληροφοριών για οποιοδήποτε οργανισμό (βιομηχανία, μικρομεσαία επιχείρηση, ερευνητικό κέντρο, πανεπιστήμιο) επιθυμεί να εντοπίσει εταίρους για συνεργασίες από χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. επιστημονικά και τεχνολογικά προγράμματα και να συμμετάσχει στην εκμετάλλευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Στην CORDIS μπορεί κανείς να ενημερωθεί για τις τελευταίες ειδήσεις για κάθε είδους δραστηριότητα Ερευνας και Τε-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

χνολογικής Ανάπτυξης (E&TA) (προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, εκδηλώσεις, εκδόσεις, κλπ.). Ακόμη περιέχονται στοιχεία για τα προγράμματα E&TA που χρηματοδοτεί η Ε.Ε. καθώς και προγράμματα και κοινοτικές πρωτοβουλίες στους τομείς του περιβάλλοντος, της ενέργειας, της περιφερειακής ανάπτυξης, της στατιστικής, της τυποποίησης, της εκπαίδευσης, κλπ., ενώ ενημερώνεται συνεχώς (29.000 εγγραφές) για τα ερευνητικά έργα που εκτελούνται στα πλαίσια αυτών των κοινοτικών προγραμμάτων. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το τμήμα της βάσης (14.500 εγγραφές) που περιλαμβάνει πληροφορίες για αποτελέσματα ερευνητικών έργων που είναι αξιοποιήσιμα από τη βιομηχανία ή ερευνητικά έργα τα οποία επιδέχονται περαιτέρω ανάπτυξη. Ακόμη μέσω της CORDIS παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης στα στοιχεία 20.000 και πλέον ευρωπαϊκών φορέων οι οποίοι ενδιαφέρονται να εντοπίσουν εταίρους για συνεργασίες και συμμετοχές σε κοινοτικά έργα E&TA ή για την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων. Η CORDIS διατίθεται μέσω του WWW στο Internet, στη διεύθυνση (http://www.cordis.lu).

ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Η λειτουργία και η υποστήριξη των βιβλιοθηκών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς δραστηριοτήτων του ΕΚΤ. Στο χώρο ευθύνης του ΕΚΤ λειτουργεί από το 1958 η βιβλιοθήκη του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, η οποία είναι η μεγαλύτερη βιβλιοθήκη, αποκλειστικά επιστημονικών περιοδικών, της ευρύτερης περιοχής των Βαλκανίων. Διαθέτει 2.300 τίτλους περιοδικών που καλύπτουν τόσο τις θετικές όσο και τις ανθρωπιστικές επιστήμες και έχει περισσότερους από 30.000 χρήστες σε ετήσια βάση από όλη την Ελλάδα. Είναι η μεγαλύτερη βιβλιοθήκη-μέλος του Εθνικού Δικτύου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών, ανοικτή στο κοινό, που διαθέτει χώρο αναγνωστηρίου και δυνατότητα φωτοτύπησης αλλά δεν είναι δανειστική.

Υπάρχει ακόμη η Βιβλιοθήκη Παρακαταθήκης του ΕΚΤ, που έχει σκοπό τη συγκέντρωση, οργάνωση και απρόσκοπτη ροή όλου του έντυπου και μη έντυπου

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ

ΠτΕ: Οι τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών προκαλούν σε όλο τον κόσμο νέους μετασχηματισμούς. Γίνεται έτσι λόγος για την Κοινωνία των Πληροφοριών. Με ποιό τρόπο θα επηρεαστεί η καθημερινή ζωή του Ελληνα πολίτη, από αυτή τη νέα επανάσταση, που βασίζεται στην πληροφορία, την καθεαυτήν έκφραση της ανθρώπινης γνώσης;

Ε.Μπ.: Είναι γεγονός ότι η βιομηχανική περίοδος έχει φθάσει στα όριά της. Ο δυτικός βιομηχανικός κόσμος, χρειάζεται πλέον ρυθμούς ανάπτυξης πολύ μεγαλύτερους από αυτούς που μπορεί να δώσει η βιομηχανία και επομένως αναζητά ένα νέο πλαίσιο οικονομικής δραστηριότητας. Γι_αυτό, πολλές ανεπτυγμένες χώρες, όπως αυτές της Ευρωπαϊκής Ενωσης και οι ΗΠΑ, έχουν ήδη θέσει ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την αειφόρο ανάπτυξη, ακολουθώντας πολιτικές, φιλικές προς το περιβάλλον. Από την άλλη πλευρά, η ραγδαία εξάπλωση των προσωπικών υπολογιστών στις αρχές της δεκαετίας του _80 και των δικτύων πληροφόρησης στη συνέχεια, άνοιξαν το δρόμο για την Κοινωνία των Πληροφοριών.

Η Κοινωνία των Πληροφοριών έχει δύο διαστάσεις. Η πρώτη διάσταση είναι η οικονομική. Η πληροφορία αποτελεί οικονομικό προϊόν και οι οικονομικές δραστηριότητες αναπτύσσονται στον τομέα των υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες πληροφοριών αναμένεται να αποτελέσουν το 60-70% της οικονομικής δραστηριότητας του επόμενου αιώνα. Ομως η πληροφορία, αυτή καθεαυτή, έχει μερικά χαρακτηριστικά που διαφέρουν από αυτά των πρώτων υλών της βιομηχανικής επανάστασης. Το κύριο χαρακτηριστικό της είναι ότι δεν καταναλώνεται, ούτε χρησιμοποιείται, αλλά λειτουργεί ως καταλύτης για άλλες διαδικασίες. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε, καθώς περιορίζεται η κατανάλωση ενέργειας ή πρώτων υλών, η Κοινωνία των Πληροφοριών συνεισφέρει άμεσα στην αειφόρο ανάπτυξη.

Επίσης, η πληροφορία έχει επίδραση στην ποιότητα ζωής, στην ανάπτυξη των ικανοτήτων του ατόμου και στη γενικότερη διαμόρφωση του χαρακτήρα του. Οι δυνατότητες για τον πολίτη είναι απεριόριστες, γιατί αντί, όπως μέχρι σήμερα, να υπάρχει μια ροή γνώσης μέσω ενδιάμεσων φορέων (π.χ. από τους καθηγητές προς τους φοιτητές), δημιουργείται μια ξεχωριστή σχέση του κάθε επιστήμονα με το γνωστικό αντικείμενο. Η κατανόηση δηλαδή του γνωστικού αντικειμένου θα είναι διαφορετική, καθώς δεν θα περνά από το φίλτρο κάποιου καθηγητή ή συγγραφέα, κάποιου πανεπιστημίου ή εργαστηρίου. Αυτή η προοπτική, μαζί με την οικονομική προοπτική, οδηγεί στην Κοινωνία των Πληροφοριών, την οποία δεν μπορούμε ακόμη να περιγράψουμε. Πρόκειται για ένα τόσο πολύ αλληλοεπηρεαζόμενο και χαοτικό σύστημα, που δεν μπορεί να προσεγγιστεί με συστημική μέθοδο παρά μόνο ολιστικά.

ΠτΕ: Η ευρεία διάθεση νέων εργαλείων και υπηρεσιών πληροφόρησης προξενεί βαθειές αλλαγές στην οργάνωση και διάρθρωση της κοινωνίας μας. Ποιές αναμένεται να είναι οι επιπτώσεις αυτών των νέων κοινωνικών δομών στον τομέα της εργασίας και των θέσεων απασχόλησης;

Ε. Μπ.: Η Κοινωνία των Πληροφοριών θα δημιουργήσει πολλές νέες θέσεις εργασίας και αρκετά καλοπληρωμένες μάλιστα, στις οποίες θα απασχολούνται όσοι κατέχουν τις νέες τεχνολογίες. Ο Rifkin, συγγραφέας του βιβλίου "Το τέλος της Εργασίας και το Μέλλον της", αναφέρει την ακραία θέση ότι στο μέλλον τις θέσεις εργασίας θα κατέχουν μόνο εκείνοι οι οποίοι μπορούν να επεξεργάζονται και να διαχειρίζονται σύμβολα που είναι οι φορείς της πληροφορίας, ενώ όσοι απασχολούνται σήμερα στις κλασικές θέσεις εργασίας θα αντιμετωπίσουν προβλήματα. Σε κάθε επτά θέσεις που δημιουργούνται σήμερα στις ΗΠΑ, μόνο μία αντιστοιχεί στον τομέα της βιομηχανίας. Οι υπόλοιπες έξι δημιουργούνται στο χώρο των υπηρεσιών και των πληροφοριακών συστημάτων.

Ιδιαίτερα όμως σημαντικό είναι και το θέμα της τηλεεργασίας. Ετσι, για παράδειγμα, θα υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι θα μπορούν να εργάζονται στο σπίτι τους και να πληρώνονται για αυτή τη συμμετοχή τους μέσω κάρτας, με ηλεκτρονικό τρόπο. Υπάρχει ακόμη το ηλεκτρονικό εμπόριο, η τηλεϊατρική κλπ. Οταν αναφερόμαστε σε όρους όπως τηλεϊατρική, τηλεδιάγνωση, τηλεθεραπεία, το πρώτο συνθετικό "τηλε" σημαίνει δύο πράγματα. Σημαίνει, πρώτον, δίκτυα και, δεύτερον, υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας πληροφοριών. Δεν θα πρέπει όμως να γίνει το λάθος και να καταστεί κυρίαρχο μέσο το δίκτυο, που είναι το μέσο για την Κοινωνία των Πληροφοριών. Αντίθετα, αυτό που χρειάζεται είναι οι επενδύσεις σε πληροφοριακά συστήματα. Απαιτείται σχεδιασμός και δυναμική παρακολούθηση για μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις προς το μέλλον.

ΠτΕ: Ποιά είναι τα προβλήματα και οι κίνδυνοι που δημιουργούνται σε μια Κοινωνία των Πληροφοριών, και με ποιό τρόπο θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν, ώστε να μη διαταραχθεί η συνοχή της κοινωνίας;

Ε. Μπ.: Οσον αφορά την κοινωνία και τις κοινωνικές σχέσεις, αν επικρατήσουν τα καλά στοιχεία της ανθρωπότητας, τότε με την κατάλληλη πληροφόρηση οι προοπτικές είναι θετικές. Αν όμως δεν υπάρξει ενεργοποίηση των κρατών για αξιοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων και δεν πραγματοποιηθούν επενδύσεις, αλλά αντίθετα το ελεύθερο κεφάλαιο και το οργανωμένο έγκλημα εκμεταλλευτούν πρώτα τα πληροφοριακά συστήματα, τότε θα αναπτυχθεί το παρασιτικό, το κερδοσκοπικό, το εγκληματικό τμήμα της κοινωνίας. Πρόκειται για έναν βασικό κίνδυνο για τον οποίο τα κράτη έχουν τρομακτική ευθύνη. Ευθύνη του κράτους είναι να δημιουργήσει τις προοπτικές, να δει τις προκλήσεις, να κάνει επενδύσεις στο μέλλον. Η ανάπτυξη της Κοινωνίας των Πληροφοριών είναι βασική πολιτική ευθύνη του κράτους και της κοινωνίας συνολικά. Η πληροφορία βελτιστοποιεί αυτόν που τη χρησιμοποιεί. Το θέμα είναι ποιός θα πάρει την πρωτοβουλία και θα κάνει το πρώτο βήμα.

υλικού σχετικού με τεκμηρίωση, έρευνα, τεχνολογία και ανάπτυξη σε όλη την επιστημονική, ερευνητική και παραγωγική κοινότητα της χώρας. Η βιβλιοθήκη του ΕΚΤ αποτελεί Εθνικό Εστιακό Σημείο για τη συγκέντρωση των επιστημονικών εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ενωσης (περιέχει 7.500 τόμους εκθέσεων ερευνητικών έργων) και του ΝΑΤΟ (1.300 τόμοι πρακτικών συνεδρίων σε θέματα επιστήμης και τεχνολογίας), καθώς και το Εθνικό Αρχείο των ελληνικών διδακτορικών διατριβών (12.000 αντίτυπα διατριβών). Επιπλέον συντηρεί και αναπτύσσει εξειδικευμένη βιβλιογραφία για συστήματα πληροφόρησης και μεταφοράς τεχνολογίας, θεματική συλλογή σχετική με τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (πρακτικά συνεδρίων, βιβλία, περιοδικά, κλπ.), καθώς και μια αξιόλογη συλλογή από εκθέσεις των Ηνωμένων Εθνών (UNDP) σε διάφορους τομείς γύρω από βιομηχανία, εκπαίδευση, γεωργία, μεταφορές, υγεία, ενέργεια, περιβάλλον, κλπ. Η βιβλιοθήκη είναι ανοικτή στο κοινό, διαθέτει χώρο αναγνωστηρίου και δυνατότητα φωτοτύπησης και δεν είναι δανειστική.

Το ΕΚΤ, με στόχο την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των ελληνικών βιβλιοθηκών, δημιούργησε το Εθνικό Δίκτυο Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών (ΕΔΕΤΒ). Το ΕΔΕΤΒ ξεκίνησε πιλοτικά το 1994 με 6 βιβλιοθήκες και σήμερα αποτελείται από 85 βιβλιοθήκες από την Ελλάδα και την Κύπρο. Η πρώτη δραστηριότητα του ΕΔΕΤΒ είναι η online παραγγελία ανατύπων, άρθρων περιοδικών που ανήκουν στις συλλογές των βιβλιοθηκών-μελών του δικτύου. Η λειτουργία του ΕΔΕΤΒ στηρίζεται στις βάσεις δεδομένων του ΕΡΜΗ, SERI και LIBR, στην υπηρεσία "Online Παραγγελία Ανατύπων" του ΕΡΜΗ και στην ενεργό συμμετοχή του ανθρωποδικτύου των βιβλιοθηκονόμων. Με τη λειτουργία του ΕΔΕΤΒ καταργείται η περιορισμένη χρήση μιας βιβλιοθήκης αποκλειστικά από τους χρήστες "της" και προσφέρεται η δυνατότητα, σε οποιονδήποτε απομακρυσμένο χρήστη: να πληροφορηθεί για τις συλλογές όλων των άλλων βιβλιοθηκών του δικτύου, να εντοπίσει τις ελληνικές βιβλιοθήκες που διαθέτουν στη συλλογή τους τα περιοδικά που τον ενδιαφέρουν, να παραγγείλει ανάτυπα από τα συγκεκριμένα άρθρα που έχει ανάγκη, σε οποιαδήποτε βιβλιοθήκη. Από την έναρξη λειτουργίας του Δικτύου έως σήμερα έχουν ζητηθεί και έχουν εκτελεστεί 24.000 online παραγγελίες. Στα πλαίσια του

ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΑ

ΠτΕ: Σε κάποιο σημείο της Εκθεσης Bangemann "Η Ευρώπη και η παγκόσμια κοινωνία των πληροφοριών", αναφέρεται ότι: "Οι χώρες που θα εισάγουν πρώτες την Κοινωνία των Πληροφοριών θα καρπωθούν τα μεγαλύτερα οφέλη, καθώς θα καθορίσουν, πρώτα και πάνω από όλες, τις προτεραιότητες για όλες όσες θα οφείλουν να ακολουθήσουν. Αντίθετα, χώρες που θα χρονοτριβούν, ή τάσσονται υπέρ ημιτελών λύσεων, μπορεί σε λιγότερο από μια δεκαετία να αντιμετωπίσουν καταστροφική μείωση στις επενδύσεις και μείωση των θέσεων απασχόλησης." Πώς θα σχολιάζατε την παραπάνω άποψη γενικά, αλλά και πιο ειδικά για την ελληνική πραγματικότητα;

Ε.Μπ.: Πράγματι, οι χώρες που θα εισάγουν πρώτες την Κοινωνία των Πληροφοριών και θα κάνουν τα πρώτα βήματα και τις επενδύσεις προς αυτή την κατευθύνση θα έχουν και τα μεγαλύτερα οφέλη. Οσον αφορά την Ελλάδα, το ΕΚΤ με τις δραστηριότητες του βρίσκεται σε μια τέτοια πορεία. Δεν έχει όμως την απαραίτητη ενίσχυση προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά αντιμετωπίζεται σαν ένας κλασικός δημόσιος τομέας. Δεν μπορεί, για παράδειγμα, να εφαρμόζεται στην Κοινωνία των Πληροφοριών η πολιτική της πρόσληψης ενός ατόμου για κάθε πέντε άτομα που αποχωρούν. Αντίθετα εδώ πρέπει να εφαρμόζεται το αντίστροφο. Θα πρέπει να γίνουν επενδύσεις προς αυτή την κατεύθυνση, να προσληφθεί το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, να στηριχθούν τα δίκτυα μέσω ορθολογικής χρήσης, να αναπτυχθούν οι υπηρεσίες.

Σε όλα τα κράτη της Ε.Ε. υπάρχουν ολοκληρωμένες πολιτικές για την πορεία προς την Κοινωνία των Πληροφοριών. Στην Ελλάδα, αν και υπάρχει το τεχνολογικό μανιφέστο προς την Κοινωνία των Πληροφοριών, αυτό δεν υλοποιείται. Γίνονται βέβαια κάποιες ενέργειες, αλλά αυτές είναι αποσπασματικές. Συμφωνώ λοιπόν με την άποψη Bangemman. Διαπιστώνω όμως με ανησυχία, ότι υπάρχει καθυστέρηση όσον αφορά την ελληνική πραγματικότητα.

ΠτΕ: Το ΕΚΤ, αποτελώντας εγκατάσταση εθνικής χρήσης, αναπτύσσει μια πολύπλευρη δραστηριότητα, παρέχοντας υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας. Με ποιές ενέργειες το ΕΚΤ συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του επιστημονικού και επιχειρηματικού δυναμικού, αλλά και του ευρύτερου κοινού της χώρας;

Ε.Μπ.: Το ΕΚΤ είναι επιφορτισμένο να ασχολείται με θέματα έρευνας και τεχνολογίας, παρέχοντας υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης και εγκαθιστώντας υπολογιστικά συστήματα προς όφελος της επιστημονικής κοινότητας καταρχήν. Ετσι, αναπτύσσει το Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα, οργανώνει το Δίκτυο Βιβλιοθηκών, συμβάλλει στην τόνωση της ελληνικής αγοράς πληροφοριών και στην αξιοποίηση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας. Ταυτόχρονα, συμμετέχει σε εκθέσεις, ομιλίες και συζητήσεις, συμβάλλοντας στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του ευρύτερου κοινού. Δεν είναι όμως, και ούτε πρέπει να είναι, ο κύριος φορέας που θα αναλάβει την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του συνόλου του κοινού. Προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να συνεισφέρουν όλοι οι κοινωνικοί φορείς.

Το ΕΚΤ, παρά τα περιορισμένα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που διαθέτει, είναι πιο προωθημένο και προβλέπει τις ανάγκες του μέλλοντος, λόγω θέσης, λειτουργίας, και αντικειμένου. Οταν ο Φλέμιγκ ανακάλυψε την πενικιλίνη, στο ερώτημα γιατί αυτός οδηγήθηκε σε αυτή την ανακάλυψη και όχι οι προηγούμενοι του, απάντησε ότι η τύχη γενικά ευνοεί αυτούς που είναι προετοιμασμένοι να δουν τα φαινόμενα. Κατ' αναλογία λοιπόν και το ΕΚΤ μπορεί να ευαισθητοποιήσει ακόμη περισσότερο το υποψιασμένο κοινό που ενδιαφέρεται για τις νέες τεχνολογίες.

ΠτΕ: Μήπως όταν μιλάμε για την Κοινωνία των Πληροφοριών αναφερόμαστε σε μια ουτοπία που δεν θα υπάρξει τελικά στο μέλλον;

Ε.Μπ.: Η πορεία προς την Κοινωνία των Πληροφοριών αποτελεί μονόδρομο για όλη την ανθρωπότητα, και για την Ελλάδα. Αν λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι πολλές G7 (σύνοδοι των επτά μεγαλύτερων κρατών του κόσμου) έχουν ασχοληθεί με την Κοινωνία των Πληροφοριών, αυτό σημαίνει ότι το θέμα είναι πολύ σημαντικό. Η Ελλάδα έχασε την βιομηχανική επανάσταση και δεν πρέπει να χάσει και αυτή. Εχει δε σημασία το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι σε πλεονεκτική συγκριτικά θέση. Κατά πρώτο λόγο, διότι έχει μεγάλο αριθμό ατόμων υψηλού μορφωτικού επιπέδου σε σχέση με άλλα κράτη, και, κατά δεύτερο λόγο, γιατί εδώ υπάρχει ο πολιτιστικός και πολιτισμικός πλούτος της Ευρώπης. Εκτός όμως αυτού, στην Κοινωνία των Πληροφοριών μικρές ομάδες ατόμων με ενδιαφέρον και ενθουσιασμό, μπορούν να δημιουργήσουν είτε σε θέματα λογισμικού, είτε σε θέματα πληροφοριακών συστημάτων. Και αυτό είναι ευκολότερο σε σχέση με την ανάπτυξη επενδύσεων σε βιομηχανίες, διυλιστήρια ή πετροχημικά.

Η Ελλάδα δεν αναπτύχθηκε αρκετά κατά τη βιομηχανική επανάσταση, όχι μόνο επειδή δεν διέθετε μεγάλα κεφάλαια και πρώτες ύλες, αλλά κυρίως γιατί δεν ανέπτυξε βιομηχανίες-πύργους γύρω από τις οποίες να μπορούν να αναπτυχθούν άλλες βιομηχανίες, αφού για να υπάρξει βιομηχανική ανάπτυξη θα πρέπει γύρω από μια βιομηχανική εγκατάσταση να δημιουργηθεί και το ανάλογο βιομηχανικό περιβάλλον. Στην Κοινωνία όμως των Πληροφοριών αυτό δεν είναι απαραίτητο, καθώς μικρές ομάδες μπορούν να επινοήσουν καταπληκτικά συστήματα, τα οποία μπορεί να είναι εξυπνότερα, γρηγορότερα, με άλλη αντίληψη και με άλλη αισθητική. Και στην Ελλάδα υπάρχει μεγάλο δυναμικό, η περίφημη εφευρετικότητα του Ελληνα. Πρόκειται για εν δυνάμει συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας τα οποία θα πρέπει να αξιοποιήσουμε άμεσα, αν δεν θέλουμε να χάσουμε και αυτή την επανάσταση.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

ΕΔΕΤΒ, το ΕΚΤ παράγει και ενημερώνει το Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών στις ελληνικές επιστημονικές βιβλιοθήκες σε ηλεκτρονική μορφή online βάσης δεδομένων και σε έντυπη έκδοση, η οποία διανέμεται δωρεάν σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και πωλείται σε κάθε άλλο ενδιαφερόμενο. Το 1997 προβλέπεται να κυκλοφορήσει η πέμπτη έκδοση του Συλλογικού Καταλόγου με 24.000 μοναδικούς τίτλους περιοδικών από 200 βιβλιοθήκες.

Ακόμη το ΕΚΤ αναπτύσσει συνεχώς και υποστηρίζει τη χρήση του λογισμικού συστήματος Αυτοματοποίησης Βιβλιοθηκών ΑΒΕΚΤ, του πλέον διαδεδομένου προγράμματος αυτοματοποίησης βιβλιοθηκών στην Ελλάδα, ενώ συμμετέχει στο έργο ARGOS (ARcheological Greek Online System) Βάση Βιβλιογραφικών Πληροφοριών Ελληνικής Ιστορίας και Πολιτισμού, έργο που έχει ξεκινήσει από το 1995 (διάρκεια 3 χρόνια) στα πλαίσια του ΕΠΕΤ ΙΙ, και αποσκοπεί στη δημιουργία ηλεκτρονικού πληροφοριακού συστήματος για την ελληνική ιστορία και τον πολιτισμό, και στη δημιουργία των προϋποθέσεων για την επιστημονική και εμπορική αξιοποίησή του στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Σαν αποτέλεσμα αυτού του έργου έχει ήδη δημιουργηθεί η βάση ARGP που περιέχει τον συλλογικό κατάλογο περιοδικών 17 βιβλιοθηκών εξειδικευμένων στον ελληνικό πολιτισμό. Αναμένεται σε σύντομο χρονικό διάστημα η δημιουργία μιας ακόμα βάσης καταλόγου με τα 500.000 βιβλία που έχουν αυτές οι 17 βιβλιοθήκες.

Η Υπηρεσία Παραγγελίας Ανατύπων από το εξωτερικό, εξασφαλίζει ανάτυπα του πλήρους κειμένου άρθρων περιοδικών και διεθνούς τύπου, βιβλίων, πρακτικών συνεδρίων, μελετών, εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ενωσης, πατεντών κλπ., τα οποία δεν διατίθενται σε ελληνικές βιβλιοθήκες. Εχει αναπτύξει συνεργασία με τις πιο εξειδικευμένες βιβλιοθήκες και με τους μεγαλύτερους οργανισμούς πληροφόρησης του εξωτερικού, ενώ έχει περισσότερους από 6.000 χρήστες το χρόνο από όλη την Ελλάδα.

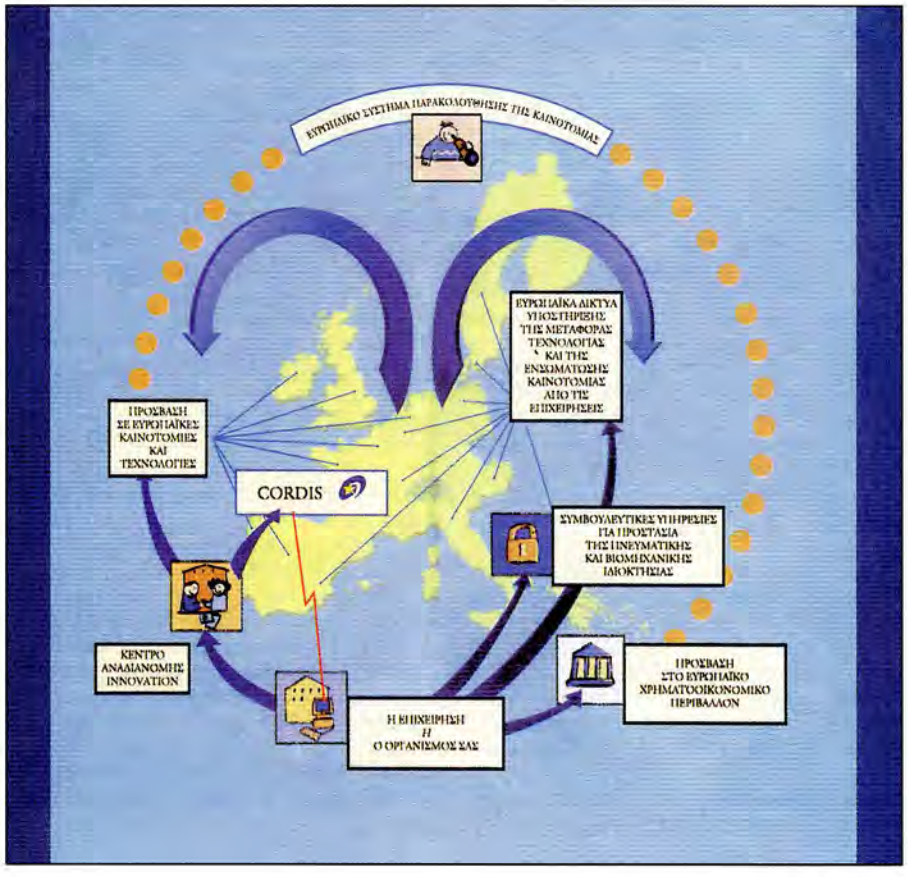
Οι παραγγελίες ανατύπων από την Βιβλιοθήκη του ΕΙΕ, την Βιβλιοθήκη Παρακαταθήκης του ΕΚΤ, και την Υπηρεσία Παραγγελίας Ανατύπων από το Εξωτερικό, γίνονται και με ταχυδρομείο, fax, e-mail, καθώς και online.

Ιδιαίτερα σημαντική όμως είναι η ανάπτυξη ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης από το ΕΚΤ. Ως ηλεκτρονική (ή ψηφιακή ή νοητή) βιβλιοθήκη θεωρείται μια οργανωμένη και διαχειρίσιμη συλλογή μικτού υλικού, αποτελούμενη από διαφορετικά είδη "εγγραφών" σε ψηφιακή μορφή. Είναι δομημένη και εξοπλισμένη με βοηθητικά εργαλεία πλοήγησης του παγκόσμιου δικτύου πληροφοριών με τέτοιο τρόπο ώστε να εξυπηρετούνται ομάδες χρηστών χωρίς να απαιτείται εκ μέρους τους προηγούμενη εκπαίδευση. Η πρόσβαση στο περιεχόμενό της πραγματοποιείται ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης του χρήστη και το χώρο εγκατάστασης του υλικού-περιεχομένου.

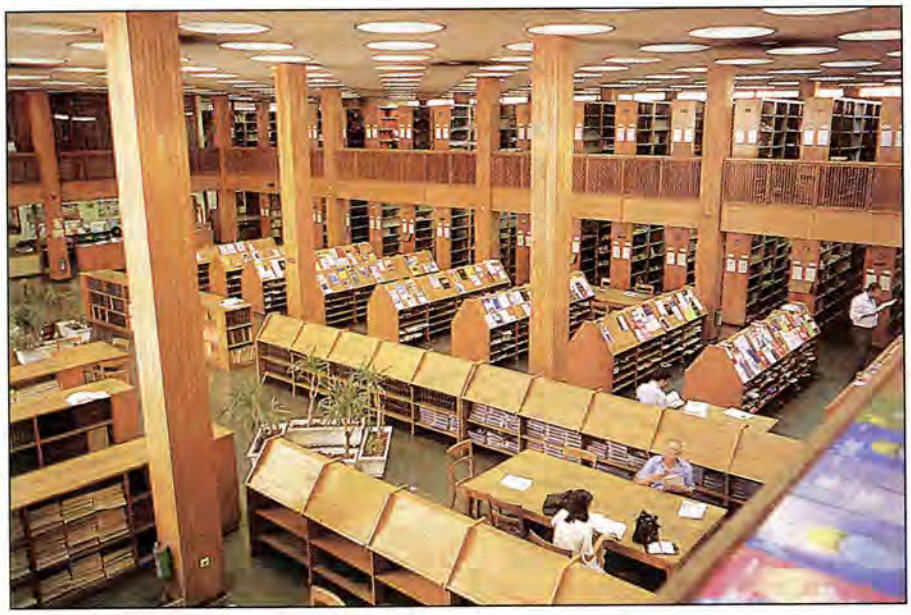
Η ηλεκτρονική βιβλιοθήκη του ΕΚΤ θα αποτελέσει υπηρεσία εθνικής εμβέλειας, ανοικτής προς όλους τους δυνητικούς χρήστες όπως ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Ιδρύματα, Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα, Βιομηχανίες και Επιχειρήσεις, για την αναπαραγωγή και διάθεση του πληροφοριακού υλικού. Πιο συγκεκριμένα, η ηλεκτρονική βιβλιοθήκη του ΕΚΤ: α) θα περιλαμβάνει συλλογή με επιστημονικά άρθρα, περιοδικά και δυσεύρετο υλικό (gray literature) όπως μελέτες, εκθέσεις (reports), ερευνητικά αποτελέσματα, εκδόσεις διεθνών οργανισμών, πρακτικά συνεδρίων που δεν διατίθενται σε καμιά βιβλιοθήκη στην Ελλάδα, β) θα καλύπτει το έλλειμμα των τίτλων που παρουσιάζονται στην Εθνική Συλλογή Περιοδικών και παράλληλα θα συντηρεί τις σειρές που διακόπτονται από μεμονωμένες βιβλιοθήκες, για τη συμπλήρωση και διατήρηση της κρίσιμης μάζας της εθνικής συλλογής, γ) θα παρέχει πρόσβαση μέσω του World Wide Web σε απομακρυσμένους πληροφοριακούς πόρους που διαθέτουν ψηφιοποιημένο υλικό, και δ) θα παρέχει πρόσβαση σε απομακρυσμένους χρήστες και θα αξιοποιεί ήδη ψηφιοποιημένο υλικό που θα εγκατασταθεί στο ΕΚΤ. Προβλέπεται επίσης το άνοιγμα των προσφερομένων υπηρεσιών προς τρίτες χώρες, ιδιαίτερα στο χώρο των Βαλκανίων, της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής.

ΜΟΝΑΔΑ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (ΝΤΠ)

Τα τρία τελευταία χρόνια, το ΕΚΤ έχει αναπτύξει μιά σειρά από δραστηριότητες, οι οποίες επικεντρώνονται στο χώρο των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) και των Πολυμέσων. Τα GIS και τα πολυμέσα αποτελούν τομέα των Νέων Τεχνολογιών Πληροφόρησης (ΝΤΠ) με συνεχώς αυξανόμενη σημασία στον ευρύτερο

Τα ευρωπαϊκά Κέντρα Αναδιανομής Innovation παρέχουν έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση και υποστήριξη των διαφόρων φορέων (Επιχειρήσεις, Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα) για συμμετοχή στα εθνικά και κοινοτικά προγράμματα Ε&ΤΑ. Η στενή συνεργασία αυτών συνεισφέρει στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

Η βιβλιοθήκη του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, που λειτουργεί στο χώρο ευθύνης του ΕΚΤ από το 1958, αποτελεί τη μεγαλύτερη βιβλιοθήκη επιστημονικών περιοδικών στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων.

χώρο των Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Πληροφόρησης.

Το ΕΚΤ έχει στόχο, σε εθνικό επίπεδο, την προώθηση της χρήσης και των εφαρμογών GIS και πολυμέσων από περισσότερους οργανισμούς, τη συστηματική πληροφόρηση των οργανισμών και ειδικών του χώρου, την υποστήριξη των προσπαθειών για τη δημιουργία αντίστοιχης εθνικής πολιτικής, καθώς και την συστηματική και αποτελεσματική προβολή και αξιοποίηση των προϊόντων που αναπτύσσονται από το ΕΚΤ. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι στόχοι είναι, η συνεχής παρακολούθηση των εξελίξεων στον χώρο των GIS και των πολυμέσων, τόσο σε επίπεδο τεχνικό όσο και πολιτικής (INFO2000, GI2000, Telematics Applications Programme, ESPRIT), η περαιτέρω ανάπτυξη και αξιοποίηση των διαθέσιμων από το ΕΚΤ υπηρεσιών και προϊόντων, μέσα από πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ενωσης, και η προώθηση και αξιοποίηση ευρωπαϊκών προϊόντων και υπηρεσιών από τους Ελληνες χρήστες.

Οι κύριες δραστηριότητες που έχει αναπτύξει το ΕΚΤ, μέσω της Μονάδας ΝΤΠ, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την οργάνωση ειδικής βιβλιοθήκης η οποία περιλαμβάνει βιβλία, περιοδικά, demo εφαρμογές, και την ανάπτυξη της βιβλιογραφικής βάσης δεδομένων (URSA), με αντικείμενο τα δημοσιεύματα τα σχετικά με τα GIS, από τον διεθνή και ελληνικό χώρο. Ο συνδυασμός βάσης δεδομένων με την αξιοποίηση της ειδικής βιβλιοθήκης παρακαταθήκης (δυνατότητα παραγωγής ανατύπων) και των πληροφοριακών αρχείων (προσώπων, φορέων, εφαρμογών-προϊόντων στη θεματολογία των GIS, ελληνικών εφαρμογών σε Multimedia), καλύπτει αποτελεσματικά τις ανάγκες των ερευνητών για ενημέρωση στο εν λόγω αντικείμενο.

Η Μονάδα επιδιώκει επίσης την ανάπτυξη πιλοτικών εφαρμογών επίδειξης-προβολής των ΝΤΠ. Ηδη έχει εγκατασταθεί πλούσιο ψηφιακό υλικό για την επιδεικτική εφαρμογή GIS "Ειδική Τράπεζα Πληροφοριών για τον Ελληνικό χώρο", ενώ έχουν γίνει εφαρμογές σε Multimedia όπως "Παρουσίαση των δραστηριοτήτων του ΕΚΤ". Ακόμη η Μονάδα παρέχει τη δυνατότητα εκπαίδευσης και ενημέρωσης με πληροφοριακό υλικό για προσεχείς επιστημονικές δραστηριότητες, συνέδρια, σεμινάρια, προγράμματα κατάρτισης, ενώ συμμετέχει, ως εθνικός εκπρόσωπος, στον οργανισμό UROGI - European Umbrella Organisation for Geographic Information. Σημειώνεται ότι ο βασικός πυρήνας δραστηριοτήτων έχει δημιουργηθεί στα πλαίσια του προγράμματος IMPACT2 από την παλαιότερη μονάδα KETE-GIS και Multimedia του ΕΚΤ.

Η Μονάδα Νέων Τεχνολογιών Πληροφόρησης του ΕΚΤ, στα πλαίσια του Προγράμματος "Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα" φιλοδοξεί να αποτελέσει ουσιαστικό πυρήνα διασύνδεσης και πληροφόρησης τόσο αυτών που αναπτύσσουν εφαρμογές GIS και πολυμέσων, όσο και των δυνητικών χρηστών αυτών των τεχνολογιών.

Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στα δύο μεγάλα Προγράμματα (οριζόντιες δράσεις) της Ε.Ε. στα οποία συμμετέχει το ΕΚΤ. Πρόκειται για το Πρόγραμμα Innovation για τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας Ε&ΤΑ, όπου το ΕΚΤ συμμετέχει μέ το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Innovation, και το Πρόγραμμα INFO2000 για την ανάπτυξη περιεχομένου πληροφοριών σε πολυμέσα, όπου το ΕΚΤ συμμετέχει ως συντονιστής του ελληνικού κόμβου του δικτύου MIDAS-NET.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΔΙΑΝΟΜΗΣ INNOVATION

Το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Innovation αποτελεί ένα από τα 52 Ευρωπαϊκά Κέντρα, τα οποία με τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνεργάζονται στενά για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, στα πλαίσια του Προγράμματος Innovation. Το Πρόγραμμα Innovation έχει στόχο την ευρύτερη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας που εκτελείται στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών προγραμμάτων, ώστε να επιτευχθεί η βέλτιστη αξιοποίηση της από τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τη βιομηχανία.

Το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Innovation, που αποτελεί συνέχεια του Κέντρου Αναδιανομής Value, είναι κοινοπραξία με συντονιστή το ΕΚΤ και εταίρους τον ΕΟΜΜΕΧ, το Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλονίκης και πέντε κλαδικές εταιρίες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (ΕΒΕΤΑΜ, ΕΚΕΠΥ, ΕΤΑΤ, ΕΑΝΤ, ΕΤΑΚΕΙ) στους μεγαλύτερους τομείς της βιομηχανικής δραστηριότητας της χώρας μας: τα τρόφιμα, την κλωστοϋφαντουργία, τις θαλάσσιες τεχνολογίες, τα υλικά και τα μέταλλα. Συμμετέχουν το ΙΧΘΥΚΑ και τα Εστιακά Σημεία Τεκμηρίωσης που λειτουργούν στα Πανεπιστήμια Θράκης, Ιωαννίνων, Πατρών, Κρήτης, Θεσσαλονίκης, ενώ παράλληλα αναπτύσσεται στενή συνεργασία με όλα τα Πανεπιστήμια, τα Ερευνητικά Κέντρα και τους τεχνολογικούς φορείς που δραστηριοποιούνται σε θέματα Ε&ΤΑ.

Οι κύριοι στόχοι του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Innovation είναι η προώθηση της καινοτομίας μέσα από αξιοποίηση των αποτελεσμάτων τα οποία προήλθαν από ερευνητικά έργα, η υποστήριξη των επιχειρήσεων σε θέματα μεταφοράς τεχνολογίας και ενσωμάτωσης της καινοτομίας, και η έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση και η υποστήριξη των ελληνικών φορέων (επιχειρήσεις, Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα) για συμμετοχή στα εθνικά και κοινοτικά προγράμματα Ε&ΤΑ. Το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Innovation προωθεί την υλοποίηση των στόχων του με δραστηριότητες όπως: α) μελέτες και εκδόσεις για υποδειγματικές πρακτικές μεταφοράς τεχνολογίας και ενσωμάτωσης καινοτομίας και νέων τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις, β) ημερίδες, συναντήσεις εργασίας και σεμινάρια για όλα τα θέματα που αφορούν τη μετα-

φορά τεχνολογίας και την καινοτομία, γ) προβολή και διάδοση καινοτομικών προϊόντων και ερευνητικών αποτελεσμάτων για αξιοποίηση τους από τις ελληνικές επιχειρήσεις με ειδικές εκδόσεις, εκδηλώσεις και συμμετοχή σε εκθέσεις, δ) παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης και υποστήριξης των ενδιαφερομένων για υποβολή προτάσεων σε εθνικά και καινοτομικά προγράμματα E&TA, με εντοπισμό δυνητικών εταίρων και καθοδήγηση για τον τρόπο συμπλήρωσης των προτάσεων, ε) επισκέψεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις για καταγραφή των τεχνολογικών τους αναγκών, στ) ανάπτυξη εθνικών βάσεων δεδομένων για τις ερευνητικές δραστηριότητες και δυνατότητες των ελληνικών επιχειρήσεων.

Για το χρονικό διάστημα 1995-1997 το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής Innovation έχει να παρουσιάσει πλούσια δραστηριότητα. Το Κέντρο παρείχε τις υπηρεσίες του σε περισσότερους από 80.000 εν δυνάμει ενδιαφερομένους, απαντώντας σε περισσότερα από 10.000 ερωτήματα. Παρέχοντας εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες, υποστήριξε περισσότερες από 130 προτάσεις σε επίπεδο διαπραγματεύσεων, με επιτυχία μεγαλύτερη του 40%, ενώ προώθησε σημαντικό αριθμό (πάνω από 300) καινοτόμων τεχνολογιών.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ INFO2000 ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ MIDAS-NET

Η πρόσβαση στην πληροφορία αποτελεί πλέον αναπόσπαστο μέρος της κοινωνίας μας, τόσο για τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση, όσο και τους πολίτες. Το επίκεντρο της πληροφορίας είναι το περιεχόμενο που αποτελείται από κείμενο και εικόνες, ήχους και φωτογραφίες. Το περιεχόμενο είναι το κλειδί για την ανάπτυξη της παγκόσμιας Κοινωνίας των Πληροφοριών, η οποία θα μεταβάλλει τον τρόπο συνεργασίας και συμβίωσης. Η προετοιμασία των Ευρωπαίων για την Κοινωνία των Πληροφοριών αποτελεί πρώτιστο μέλημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξη και τη διανομή του περιεχομένου των πληροφοριών όπως: προώθηση και τόνωση της χρήσης του περιεχομένου πληροφοριών σε πολυμέσα, ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών δικτύων, ενημερωτικές εκστρατείες. Οι πρωτοβουλίες αυτές συμπληρώνονται από άλλες που θα συμβάλλουν καταλυτικά στις αλλαγές, π.χ. υποστήριξη της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης που θα προωθήσει τη χρήση πολυμέσων σε τομείς όπως η υγεία, οι μεταφορές, οι βιβλιοθήκες, και η μάθηση εξ αποστάσεως. Σε μια πρόσφατη μάλιστα μελέτη που ανέλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπεται ότι μέσα στα επόμενα δέκα χρόνια θα δημιουργηθούν στην Ε.Ε. ένα εκατομμύριο νέες θέσεις εργασίας σχετικές με πολυμέσα. Ο ρόλος του περιεχομένου των πολυμέσων είναι συνεπώς καταλυτικός για τους Ευρωπαίους πολίτες.

Γενικά, οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης καλύπτουν όλο το εύρος των συστημάτων ηλεκτρονικής διανομής, που περιλαμβάνουν: συστήματα videotex και audiotex, e-mail, fax, βάσεις δεδομένων, on-line υπηρεσίες, CD-ROM, δισκέτες, και το Internet. Σημειώνεται ότι η Ευρώπη κατέχει ηγετική θέση, σε παγκόσμιο επίπεδο, στον τομέα των βιομηχανιών πληροφόρησης, με ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης περίπου 20%, ρυθμός ο οποίος αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια.

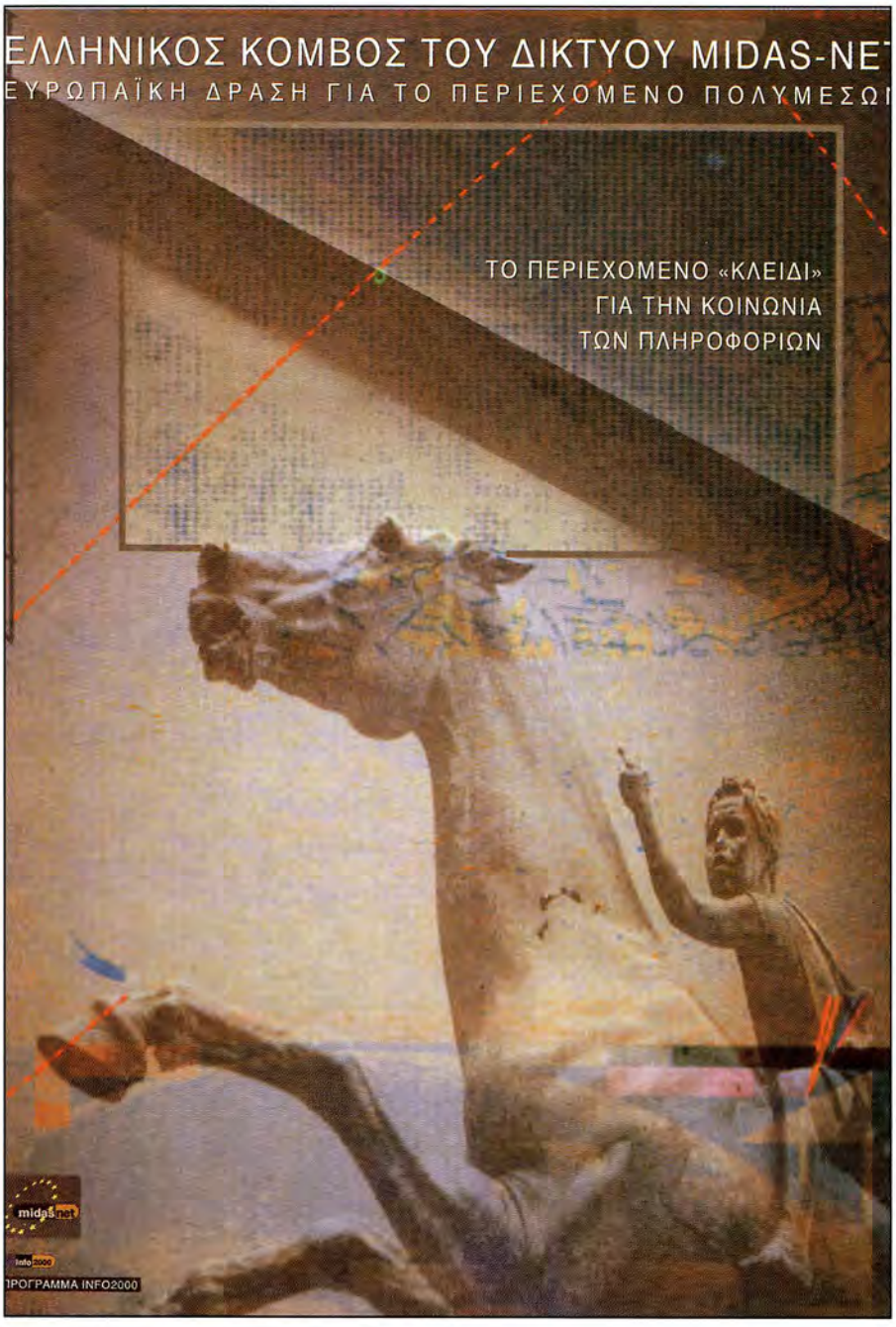
Στην ανάπτυξη του περιεχομένου των πληροφοριών σε πολυμέσα δίνει ιδιαίτερη έμφαση το Πρόγραμμα INFO2000, το οποίο έχει τετραετή διάρκεια (1996-1999) με προϋπολογισμό 65 εκατομμύρια ECU, και αποτελεί συνέχεια του παλαιότερου προγράμματος IMPACT-2 (1992-1996) που αφορούσε δράσεις στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής για τις αγορές πληροφοριών. Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση της επιχειρηματικής και ακαδημαϊκής κοινότητας στη διάρκεια του προγράμματος IMPACT2, έπαιξε το ΕΚΤ ως Εθνικός Εταίρος Ενημέρωσης, (NAP, National Awareness Partners) για την Ελλάδα. Ο Εθνικοί Εταίροι Ενημέρωσης αποτελούσαν ένα αποκεντρωμένο Δίκτυο οργανισμών σε όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. με σκοπό την ενημέρωση και υποστήριξη των διαφόρων φορέων στη συμμετοχή τους σε αντίστοιχα έργα και δράσεις. Μέσα από τις δραστηριότητες του ελληνικού NAP (83 συνολικά εκδηλώσεις, όπως σεμινάρια, ενημερωτικές ημερίδες, εκθέσεις, workshops, συνέδρια) περισσότερα από 20.000 άτομα είχαν τη δυνατότητα να ενημερωθούν και να προσεγγίσουν τις έννοιες, τις εφαρμογές και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής πληροφόρησης.

Ο βασικός στόχος του INFO2000 είναι η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής αγοράς περιεχομένου των πληροφοριών, ώστε να είναι ικανή να ανταγωνίζεται σε παγκόσμια κλίμακα και να μπορεί να ικανοποιεί τις ανάγκες των επιχειρήσεων και των πολιτών της Ευρώπης σε περιεχόμενο πληροφοριών που οδηγεί, αφενός, στην οικονομική ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση και, αφετέρου, στην επαγγελματική, κοινωνική, και πολιτισμική ανάπτυξη των ευρωπαίων πολιτών. Οι κύριες δράσεις του Προγράματος περιλαμβάνουν την τόνωση της ζήτησης και τη βελτίωση της ενημέρωσης των χρηστών των υπηρεσιών πληροφόρησης, την εκμετάλλευση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα στην Ευρώπη, και την κινητοποίηση του ευρωπαϊκού δυναμικού πολυμέσων. Το Πρόγραμμα υποστηρίζει επίσης δραστηριότητες για την εκμετάλλευση του πλούτου του ευρωπαϊκού περιεχομένου πληροφοριών, την παραγωγή ελκυστικών προϊόντων και υπηρεσιών για τους χρήστες των υπηρεσιών ηλεκτρονικής πληροφόρησης, και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων για το INFO2000 αφορούσε πιλοτικά έργα σε τομείς όπως είναι η εκμετάλλευση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, η οργάνωση και η χρήση γεωγραφικών πληροφοριών, και η εκμετάλλευση επιστημονικών, τεχνικών και ιατρικών πληροφοριών. Η επόμενη πρόσκληση υποβολής προτάσεων αναμένεται στα τέλη του 1997.

Παρά τη μεγάλη δημοσιότητα που δίνεται τα τελευταία χρόνια στο Internet και στο WWW, την αυξημένη δημοτικότητα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και την αυξανόμενη χρήση των προσωπικών ηλεκτρονικών υπολογιστών, υπάρχουν ακόμη πολλοί που δεν κατανοούν τις βασικές αρχές, και δεν εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες αυτών των νέων μέσων και μεθόδων. Ετσι, για παράδειγμα, πολλές μικρές και μεσαίες επιχείρησεις δεν έχουν κατανοήσει την αξία των δυνατοτήτων που προσφέρονται από τους υπολογιστές πολυμέσων και τις δικτυακές επικοινωνίες.

Το Δίκτυο MIDAS-NET (Multimedia Information Demonstration And Support Network), έχει σκοπό την επίδειξη και υποστήριξη πληροφοριών σε πολυμέσα, αποτελεί συνέχεια του Δικτύου NAP, δημιουργήθηκε στα πλαίσια του INFO2000 και αποτελείται από 23 κόμβους, στους οποίους συμμετέχουν 110 οργανισμοί σε 17 χώρες της Ευρώπης. Ο ελληνικός κόμβος του Δικτύου αποτελείται από μια κοινοπραξία με συντονιστή το ΕΚΤ και εταίρους το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΕΒΕΑ), την Εταιρία Τεχνολογικής Ανάπτυξης Τροφίμων (ΕΤΑΤ) και την Εταιρία Τεχνολογικής Ανάπτυξης Κλωστοϋφαντουργίας Ενδυσης & Ινών (ΕΤΑΚΕΙ). Κύριοι στόχοι του ελληνικού κόμβου είναι η επίδειξη, διάδοση, και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πολυμέσων και της χρήσης τους, η ενημέρωση και εκπαίδευση χρηστών στις υπηρεσίες πληροφόρησης και εφαρμογών σε πολυμέσα, καθώς και η υποστήριξη ελληνικών φορέων με παροχή πληροφοριών και ανεύρεση εταίρων για συμμετοχή στο INFO2000 και άλλα συναφή προγράμματα και δράσεις για πολυμέσα (π.χ. MLIS, MEDIA II, RAPHAEL, SOCRATES).

Οι δραστηριότητες του κόμβου περιλαμβάνουν τη διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων, συναντήσεων εργασίας (workshops) και επιμορφωτικών σεμιναρίων, τη συμμετοχή σε εκθέσεις, την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών (Internet,

Το ΕΚΤ είναι ο συντονιστής του ελληνικού κόμβου του Δικτύου MIDAS-NET.

εκπαιδευτικές εφαρμογές πολυμέσων, GIS) καθώς και τη λειτουργία γραφείου υποστήριξης χρηστών, παροχής πληροφοριών και διανομής ενημερωτικού υλικού. Ετσι, επιδιώκεται η πρόσβαση και χρήση on-line και off-line προϊόντων πολυμέσων και υπηρεσιών πληροφόρησης, η καλύτερη δυνατή χρήση και αξιοποίηση των ηλεκτρονικών μέσων και δικτύων, συμπεριλαμβανομένου του Internet, και γενικότερα η έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση για την εθνική και ευρωπαϊκή αγορά περιεχομένου σε πολυμέσα. Ο ελληνικός κόμβος του δικτύου απευθύνεται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στους παραγωγούς πολυμέσων, στους εκδότες, στην ακαδημαϊκή κοινότητα, στους βιβλιοθηκονόμους, και γενικότερα σε όλους τους πολίτες που ενδιαφέρονται για τον τρόπο χρήσης και εκμετάλλευσης των πληροφοριών.

Στα πλαίσια αυτών των εκδηλώσεων το ΕΚΤ έχει ήδη αρχίσει τη διοργάνωση σειράς σεμιναρίων ενημέρωσης και εκπαίδευσης χρηστών, για τις βάσεις δεδομένων του Διαθέτη-ΕΡΜΗ. Τα σεμινάρια πραγματοποιούνται στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, το Ηράκλειο, τα Χανιά, την Ξάνθη και την Πάτρα. Οι συναντήσεις εργασίας που προβλέπεται να διοργανωθούν από τον ελληνικό κόμβο του MIDAS-NET, μέσα στο 1997, θα αφορούν τις τρέχουσες εξελίξεις της έρευνας στο πεδίο των πολυμέσων (Σεπτέμβριος 97), τα εκπαιδευτικά πολυμέσα (Οκτώβριος 97), και το θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων στην Κοινωνία των Πληροφοριών (Νοέμβριος 97).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Από τα προηγούμενα γίνεται φανερή η σημαντική συνεισφορά του ΕΚΤ στη συγκέντρωση, οργάνωση και διακίνηση επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών από και προς την επιστημονική κοινότητα με στόχο την συμβολή στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Η ανάπτυξη του ΕΠΣ, η λειτουργία του Διαθέτη-ΕΡΜΗ, η δημιουργία ελληνικών βάσεων δεδομένων, οι δράσεις για τις βιβλιοθήκες, η σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή, η ανάπτυξη εξειδικευμένων εφαρμογών και η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών (πολυμέσα και GIS), η οργάνωση εξειδικευμένων σεμιναρίων και ημερίδων ενημέρωσης, αποτελούν μερικές μόνο από τις πολύτιμες υπηρεσίες που προσφέρει το ΕΚΤ στο ερευνητικό και επιχειρηματικό δυναμικό αλλά και στο ευρύτερο κοινό της χώρας, καθιστώντας το κεντρικό σημείο αναφοράς στην πορεία της Ελλάδας προς την Κοινωνία των Πληροφοριών.

Οπως επισημάνθηκε και στην πρόσφατη Ευρωπαϊκή Υπουργική Διάσκεψη της Βόννης (8 Ιουλίου 1997) με θέμα "Παγκόσμια Δίκτυα Πληροφοριών - Πλήρης Αξιοποίηση του Δυναμικού", τα Παγκόσμια Δίκτυα Πληροφόρησης μετασχηματίζουν τον κόσμο και φέρνουν τους ανθρώπους πιο κοντά μεταξύ τους, με τη βελτίωση των παγκόσμιων επικοινωνιών. Προσφέρεται έτσι η δυνατότητα για βαθιές οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές που διαχέονται σε όλους τους τομείς τις ανθρώπινης δραστηριότητας. Η γρήγορη και συνεκτική ανάπτυξη της Κοινωνίας των Πληροφοριών έχει αποκτήσει πλέον ουσιαστική σημασία για την ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση και το βιοτικό επίπεδο των εθνών.

Η Κοινωνία των Πληροφοριών διαθέτει το δυναμικό για τη βελτίωση της ζωής των ευρωπαίων πολιτών και της αποτελεσματικότητας της κοινωνικο-οικονομικής οργάνωσης. Οι προκλήσεις της εποχής μας εναι μεγάλες, και η Ελλάδα δεν θα πρέπει να τις αγνοήσει. Ο δρόμος προς την Κοινωνία των Πληροφοριών αποτελεί πλέον μονόδρομο για την κοινωνία μας.

ΠΗΓΕΣ

Για το άρθρο χρησιμοποιήθηκαν εκδόσεις και ενημερωτικά έντυπα του ΕΚΤ. Οι εικόνες που συνοδεύουν το κείμενο είναι επίσης του ΕΚΤ.